

۲۰۲۰/۰۲/۲۷

غوټ جانباز

اسرار دیپلوماسی

تاریخ روابط دو جانبه افغانستان و ایالات متحده امریکا

(۱۹۵۵-۱۹۱۹)

قسمت بیست و یکم

نویسندگان: - گ. یژوف - پ. کرپینکو

مترجم: غوث جانباز ترجمه و تخلص: غوث جانباز

۲۱

محمد نادر خان سفیر افغانستان در پاریس طرح معاهده دو جانبه افغان - امریکا را به سفیر امریکا مقیم پاریس سپرد. اما طرح مذکور پس از رسیدن به واشنگتن ناپدید گردید. (۱۳) کابل در عین زمان به دیپلومات هایی خود در لندن رهنمود های معینی داد. در رهنمود ها ضمناً قید گردیده بود تا با دیپلومات هایی امریکایی روابط حسنه برقرار نمایند و آنها را تشویق کنند تا بالای حکومت خویش فشار بیاورند که افغانستان به رسمیت شناخته شود.

دیپلومات هایی امریکایی در بسیاری از کشورها نمی دانستند حین تماس ها با افغان ها چگونه روشی را اختیار نمایند و از وزارت امور خارجه خویش طالب هدایت می شدند. در رهنمود های واشنگتن به دیپلومات های امریکایی تأکید می شد که هنگام گفتگو با افغان ها از موضوع به رسمیت شناختن این کشور طفره برونند، ولی در بقیه مسائل، روابط دوستانه و نیک را با افغان ها حفظ کنند. (۱۴)

امریکا با تمام بی اعتنائی که در برابر افغانستان نشان میداد، به مجرد آنکه در سال ۱۹۲۴ از امتیازات داده شده به دولت فرانسه در مسأله حفریات باستان شناسی در افغانستان آگاهی یافت، اعتراض خود را در این مورد اعلام نمود.

حکومت فرانسه در جواب به اعتراض خاطر نشان ساخت که با نظر واشنگتن موافق است، ولی تعدیلات در معاهده اکنون دشوار است، بنا برین بگذار قرار داد به حال خویش باقی بماند. فرانسه به جانب امریکا پیشنهاد می کرد تا در سه حوزه دیگر که فرانسوی ها در آن اشتغال ندارند به حفريات باستان شناسی بپردازد. (۱۵) شاه امان الله که طرفدار اصلاحات سریع و عصری ساختن کشورش بود، در نیمه اول سال های ۲۰ سده بیستم برخی از اصلاحات را عملی ساخت. اصلاحات در معارف، اعزام جوانان افغان برای تحصیل به خارج از کشور، ایجاد مکاتب انات (تحت حمایت و توجه مستقیم ملکه ثریا و والده ایشان) نقش برجسته را در مسیر مدرنیزه ساختن کشور بازی کردند. اصلاحات تا حد قابل ملاحظه صلاحیت های حقوقی و تدریسی روحانیون را محدود می ساخت. در کشور وزارت خانه های عدلیه و معارف که باید امور قضایی و تعلیم و تربیه را پیش می بردند تأسیس گردید. زمین های متعلق به اوقاف به مالکیت دولت درآمدند. صلاحیت های حرفوی روحانیون (ملاها) را سپری نمودن آزمون مسلکی تثبیت می کرد. قانون جدید حق زن را برای دریافت میراث تسجیل کرد. خدمت عسکری حتمی و عمومی اعلام گردید. برسر کردن چادری یا رد آن حق خود زنها اعلام شد. سایر اصلاحات برجسته این دوره را که اوضاع موجود کشور را تغییر میداد می توان قرار ذیل برشمرد:

- به رسمیت شناختن مالکیت خصوصی بالای زمین؛
 - خرید و فروش زمین؛
 - رائج ساختن پرداخت مالیات پولی؛ (۱۶)
 - تدوین و ترتیب بودیجه دولتی (برای اولین بار)
- سیاست اصلاح طلبانه شاه امان الله باعث بروز نارضایتی ها در کشور می گردید. در نتیجه اصلاحات موقف سنتی مردها در جامعه تغییر می یافت، حقوق و صلاحیت های روحانیون (ملاها) محدود می شد، مصارف دولتی بیشتر می گردید.
- هنگام اصلاحات شاه امان الله اروپائی ها و سائر خارجی ها برای فعالیت های تجاری و تشبثی به افغانستان می آمدند و تعداد شان رو به افزایش بود.

ادامه دارد...

*** **

تذکر: هرگاه خوانندگان محترم متمایل باشند که نبشته ها و مطالب دیگری از این نویسنده را مطالعه کنند، می توانند با اجرای "کلیک" بر عکس نویسنده در صفحه مقالات، به فهرست "آرشیف" شان رهنمائی شوند!

اسرار دیپلوماسی روابط دو جانبه افغانستان و امریکا(قسمت بیست و یکم)
Janbaz_Ghaus_asraar_dyplomatie_۲۱.pdf